

Inspyratieproject: **Het Witte Lint,** **Boomkwekerij Udenhout en** **Vaarkamp B.V.**

Om contragewicht door de kroon te voorkomen, moet hij in het begin licht blijven

Voor deze editie van de competitie 'Boomproject van het Jaar' (BvhJ) van de landelijke VHG Vakgroep Boomspecialisten treedt Boomkwekerij Udenhout naar voren met boomproject Het Witte Lint. Boomkwekerij Udenhout kweekte voor de provincie Gelderland *Crataegus persimilis* 'Splendens' op voor het traject tussen Zutphen en Eefde. Vaarkamp BV uit Ede plantte er 1177 van aan aan weerszijden van de N348. Ze moeten een wit lint gaan vormen.

Medio juni werden de geplante bomen, die in een hellingshoek van 50 graden staan, opgeleverd.

Auteur: Santi Raats

Een impressie van hoe het witte lint er in de toekomst uit moet zien.

Eind 2011 haalde Boomkwekerij Udenhout samen met Vaarkamp BV de aanbesteding binnen voor 1300 meidoorns: 1177 voor aanplant en de rest voor inboet. De opplant begon in het voorjaar van 2012. Projectleider Thomas de Ruiter van Boomkwekerij Udenhout: 'We hebben er speciaal twee medewerkers op gezet. Dat pakte uit zoals we voor ogen hadden: zij voelden zich helemaal verantwoordelijk voor de meidoorns en hebben ze met veel enthousiasme opgekweekt. Vanaf dag één stonden ze te springen om aan de slag te gaan. Het waren – en zijn nog steeds – hun kindjes. De kwekerijchef gaat regelmatig met zijn vrouw een dagje uit naar Zutphen, om te kijken hoe de meidoorns erbij staan.'

Buigen

Boomkwekerij Udenhout had nog geen ervaring met het kweken van schuine bomen. De Ruiter: 'De grootste uitdaging was om de bomen te buigen. *Crataegus*-hout is stug. Ook waren ze bij aanplant volgens de eisen in het bestek al 12-14 cm in omtrek op 1 meter hoogte; dan is het een uitdaging om de boom in de goede vorm te krijgen. We hebben gewacht tot de bomen in blad kwamen, zodat we de stam beter konden buigen. We hadden twee man nodig om de bocht erin te werken. Eén medewerker stond op een hoogte van 3,5 tot 4 meter de kop verticaal te buigen, de andere medewerker hield de boom beneden vast.'

Snoeien en rooien op de kwekerij

'De medewerker die verantwoordelijk was voor het snoeiwerk, had bijna elke week een nieuwe Udenhout-polo nodig, want meidoorns zitten natuurlijk vol met stekels. Het was een behoorlijke klus om met de hele arm in de kroon te gaan en ze te snoeien. Vervolgens moesten we vorig jaar rooien; dat was ook geen gangbare kost. Normaal gesproken rooien we met onze Damcon-machine, die we zelf hebben laten bouwen, en waarmee we makkelijk om de stam heen kunnen komen. Maar vanwege de schuine stand konden we onze rooimachine niet gebruiken en hebben we speciaal een andere ingezet, een Pazzaglia.'

Beeld

Alle meidoorns werden door Boomkwekerij Udenhout naar de locatie getransporteerd. Vaarkamp BV uit Ede plantte de bomen volgens de tekening: voor granieten sokkels, die als sie-relement op 15 centimeter afstand van de bomen staan. Ook werd de plantafstand aangepast aan twee trajecten op de N348, waar respectievelijk 50 km per uur en 80 km per uur mag worden gereden, zodat de plantafstand even groot lijkt voor de autobestuurder. De Ruiter: 'De bomenrijen vormen eigenlijk een kunstwerk. Het 'witte lint' is een verwijzing naar het witte stadsgezicht van Zutphen, waar de witte huizen en de stadsmuur van afstand zichtbaar zijn. Ook is het een kleine knipoog naar de oude vlechthagen van meidoorns, die men er vroeger overal in het landschap zag.'

Proefaanplant

Jaco Jacobs van Vaarkamp BV, het bedrijf dat de aanplant uitvoerde en tot 2023 verantwoordelijk

De opplant 5 april 2012.

Thomas de Ruiter, Boomkwekerij Udenhout en Jaco Jacobs, Vaarkamp B.V.

is voor de nazorg, vertelt: 'Het was een hele uitdaging. We hadden nog nooit schuine bomen op een dijk aangeplant in zo'n grote hoeveelheid. Het werk werd uitgevoerd in november 2016, maar omdat alles nieuw was, hebben we begin 2015 al een aantal proefbomen op locatie geplant. Eén boom plantten we zonder groeiplaatsverbetering aan, bij een andere boom vulden we het plantgat aan met compost en bij weer een andere voegden we *mycorrhizza*-schimmels toe op advies van bureau Biomygreen. De boom met *mycorrhizza*-schimmels kwam als beste uit de bus. Ook deden we een proef om te kijken hoe we het beste konden verankeren, volgens de besteisen ondergronds: met draadstaalmat en spanbanden, met een paal en boomband of met slagpennen. De draadstaalmat en spanbanden, een product van Greenmax, waren het eenvoudigst toe te passen en bleken ook op een later moment makkelijk bij te stellen als we wilden naspannen. Dat soort efficiëntie scheelt op een hoeveelheid van 1177 enorm veel tijd.' Een opsteker voor Vaarkamp BV was dat alle proefbomen goed waren aangeslagen.

Aanplant

Alle 1177 meidoorns werden in een plantgat van 3 bij 3 meter gezet met *mycorrhizza*-schimmels. 'We hebben niet te diep gegraven op advies van Biomygreen, omdat de meidoorns in losse grond minder penwortels zouden aanmaken. Ze staan in

een talud met opgebrachte grond, dus de grond is al niet zo verdicht. Daarna werden ze ondergronds verankerd met draadstaal en spanbanden. We maakten een aarden wal als gietrand, omdat in het bestek stond dat er niets onnatuurlijks zichtbaar mocht zijn onder de bomen. In de aarden wal brachten we bij alle bomen een mulchlaag aan tegen verdroging en onkruidgroei. Bij 100 bomen plaatsten we als proef een biologische coating in de gietrand tegen onkruidvorming. Ook werden alle meidoorns preventief behandeld tegen bacterievuur door het biologische middel Maxtiem over de bladen te spuiten, waardoor de aanmaak van het wortelnetwerk en de boomvitaliteit worden bevorderd en de kans op ziektes wordt teruggedrongen. Dit stond niet in het bestek, maar we hebben het na overleg met de provincie gedaan. Er was namelijk veel commentaar in de media geweest, zoals bij het SBS 6-programma 'Onze centen': de meidoorns zou een kort leven beschoren zijn en het was geldverspilling om dit "kunstwerk" te plaatsen.'

In zes weken tijd plantte Vaarkamp BV alle 1177 meidoorns aan. Hoewel de aangeplante bomen strikt tweewekelijks worden gemonitord, waarbij wordt gekeken naar het vocht in de kluiten, had het bedrijf een tegenslag. 'In januari was er een korte hevige windhoos, vergezeld van een zware regenbui. Omdat er nog nauwelijks beworteling

had plaatsgevonden in de verse grond, draaiden de meidoorns in de kluit en waaiden ze uit het lood. 'We bedachten zelf een steunconstructie en bevestigden die tussen de granieten paal en de boom, door middel van een soort ring om de granieten paal en een rubberen ring om de boom. Het is een tijdelijke oplossing. Zodra er genoeg beworteling is, kunnen de steunen weer weg, want we hebben gezien bij de proefbomen dat ze prima aansloegen op hun dijkje. We zien nu overigens ook dat het slagingspercentage van alle aanplant 100 procent is.'

Beginnen met lichte kroon

Tot 2023 is het de taak van Vaarkamp BV om het stamschot te verwijderen en te snoeien. 'De kunstenaars en ontwerpers zien het liefste dat de kroon zo breed mogelijk wordt. Maar de eerste jaren moeten we de kroon vooral licht houden, want de stam moet zich nog ontwikkelen', aldus Jacobs. 'De kroon gaat een contragewicht vormen door de grote hellingshoek. Daarom moet de stam voldoende draagkracht hebben. Ik denk dat het beeld over vijf tot tien jaar wel is bereikt, en dan staat er ook heel wat. We kregen veel positieve reacties toen we aan het aanplanten waren. Natuurlijk zijn er ook altijd critici die schuine bomen niks vinden en al helemaal niet als kunst zien, maar ach...'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6800